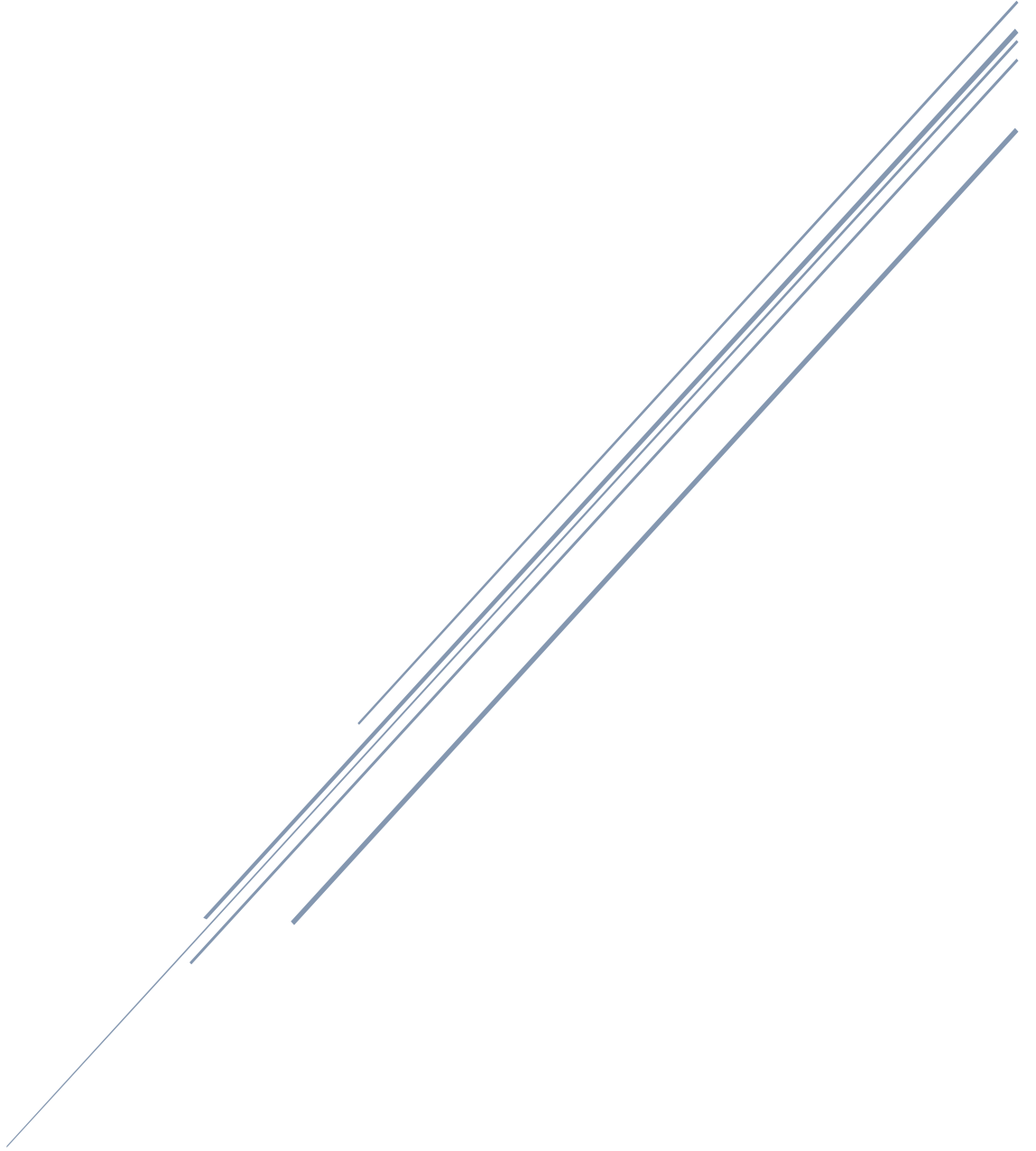

2020 YILI III. ÇEYREK AÇIK İŞ İSTATİSTİKLERİ ARAŞTIRMASI ÖZET SONUÇLARI

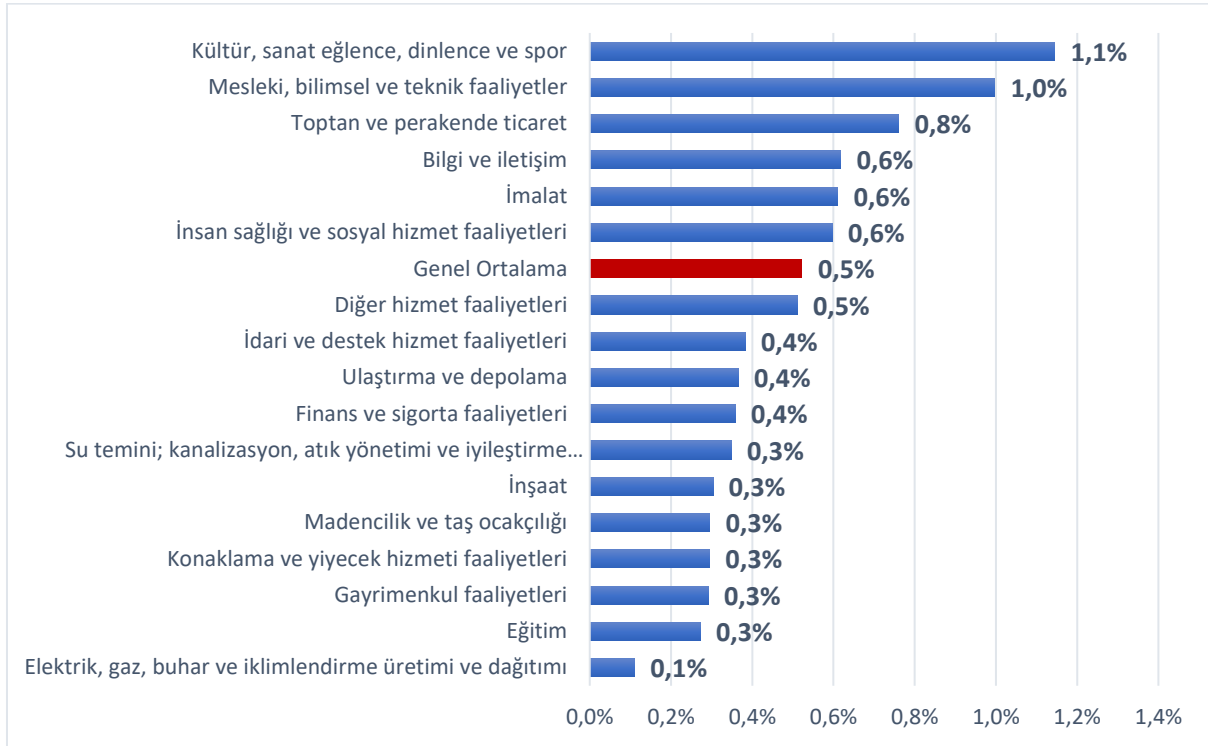
İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığı

05.10.2020

- ❖ Açık İş İstatistikleri Araştırması kapsamında 24 Ağustos-8 Eylül 2020 tarihleri arasında Türkiye genelinde örnekleme yer alan 10 ve üzeri istihdamlı **9 bin 975 işletmeyle iletişime geçilmiştir**. Söz konusu işletmelerden 8 bin 717'sine (%87,4) soru formu uygulanmıştır.
- ❖ Araştırma kapsamında Açık iş kavramı; henüz ortaya çıkmış ve doldurulmamış ya da açık olmak üzere olan, işverenin işletmesi dışından uygun bir aday bulmak amacıyla aktif adımlar atmakta olduğu ve daha fazla adım atmaya hazırlandığı, işveren tarafından hemen ya da belirli bir dönem içerisinde doldurulmak istenen ücretli bir iş şeklinde ifade edilebilecektir. Bu bağlamda, açık iş sayısının açık iş sayısı ile çalışan sayısı toplamına oranlanmasıyla ise açık iş oranı elde edilmektedir.
- ❖ 2020 yılı 3. Çeyreğinde Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerde toplam **47 bin 693 kişilik açık iş olduğu tespit edilmiştir**. Açık iş sayısı bir önceki yılın aynı dönemine (2019 3. Çeyrek 78 bin 688) kıyasla **yüzde 39 oranında** azalmıştır.
- ❖ Açık işlerin geçen yılın aynı dönemine göre en çok azaldığı sektörlerin başında "İmalat", "Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri" ve "Toptan ve Perakende Ticaret" sektörleri gelmektedir.

Şekil 1 Sektörler İtibariyle Açık İş Oranı(%)

Kaynak: 2020 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

- ❖ Araştırma kapsamında yer alan **17 sektörden 6'sının açık iş oranı Türkiye genelinin üzerinde iken, 11 sektörün açık iş oranı genel ortalamanın altında kalmıştır.**
- ❖ 2020 yılı 3. çeyrek itibariyle en yüksek açık iş oranı yüzde 1,1 ile "Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor" sektöründedir. Bu sektörü, yüzde 1'lik açık iş oranı ile "Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler" ve yüzde 0,8 ile "Toptan ve Perakende Ticaret" sektörleri takip etmektedir.
- ❖ Araştırma kapsamında en fazla açık iş yüzde 5 ile "**Güvenlik Görevlisi**" mesleğindedir. "Güvenlik Görevlisi" mesleğini sırasıyla; "Temizlik Görevlisi", "Konfeksiyon İşçisi", "Büro Memuru (Genel)", "Hemşire", "Şoför-Yük Taşıma", "Sayaç Okuma Elemanı (Doğal Gaz)", "Makineci (Dikiş)", "İş Güvenliği ve İş Sağlığı Saha Elemanı" ve "Figüran" meslekleri takip etmektedir. Türkiye genelinde 2020 yılı 3. Çeyrek itibariyle açık işlerin yüzde 28,2'si bahsi geçen mesleklerde bulunmaktadır.

Tablo 1: 2019 ve 2020 Yılı 3. Çeyrek Temel Verileri

Ekonomik Faaliyet	2019-Q3			2020-Q3		
	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	37.822	312	0,8%	35.460	411	1,1%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	261.517	6.689	2,5%	319.729	3.222	1%
Toptan ve Perakende Ticaret	1.621.030	15.568	1,0%	1.177.852	9.032	0,8%
Bilgi ve İletişim	114.420	1.448	1,2%	108.612	676	0,6%
İmalat	2.445.290	30.842	1,2%	2.967.855	18.245	0,6%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	447.918	2.825	0,6%	387.192	2.324	0,6%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	76.461	1.261	1,6%	76.817	395	0,5%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	525.060	2.995	0,6%	1.368.064	5.252	0,4%
Ulaştırma ve Depolama	387.732	2.946	0,8%	571.752	2.097	0,4%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	97.585	826	0,8%	132.699	477	0,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	56.653	140	0,2%	60.758	213	0,3%
İnşaat	661.737	2.542	0,4%	748.966	2.280	0,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	100.836	213	0,2%	108.421	321	0,3%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	601.280	6.975	1,1%	603.338	1.788	0,3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	40.365	179	0,4%	43.524	127	0,3%
Eğitim	221.595	2.737	1,2%	269.025	734	0,1%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	91.087	190	0,2%	90.237	100	0,1%
Genel Toplam	7.788.389	78.688	1,0%	9.070.301	47.693	0,5%

Kaynak: 2019-2020 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablodaki veriler 2020 Yılı 31 Ağustos tarihinde çalışma kapsamındaki işyerlerinden elde edilen verilerin Türkiye Geneli için genelleştirilmesi ile elde edilmiştir.

- ❖ 2020 yılı 3. Çeyreğinde Türkiye genelinde en fazla açık iş **18 bin 245** ile İmalat sektöründe olup, **tüm açık işlerin yaklaşık yüzde 38'i bu sektördedir.**
- ❖ “İmalat” sektöründen sonra en fazla açık iş sırası ile “Toptan ve Perakende Ticaret” ile “İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri” sektörlerindedir. “Toptan ve Perakende Ticaret” sektöründe 9 bin 32 kişilik, “İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri” sektöründe ise 5 bin 252 kişilik açık iş tespit edilmiştir.
- ❖ 2020 yılı 3. Çeyreği itibariyle Türkiye genelindeki **açık işlerin yüzde 68'i**; “İmalat”, “Toptan ve Perakende Ticaret” ile “İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri” sektörlerindedir.
- ❖ 2020 yılı 3. Çeyreğinde Türkiye geneli için açık iş oranı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla 0,5 puan azalış göstermiş ve yüzde 0,5 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 2: Çeyreklikler İtibari ile Açık İş Oranları

Kaynak: Açık İş İstatistikleri Araştırmaları, İŞKUR

Uluslararası Meslek Sınıflandırması (ISCO-08)'na göre tasnif edilen ana meslek grupları, talep ettikleri beceri düzeylerine göre aşağıda bulunan Tablo-2'de numaralandırılarak sıralanmıştır.

Tablo 2: Meslek Gruplarına Göre Beceri Düzeyleri (1- En Fazla Talep Edilen Beceri, 5- En Az Talep Edilen Beceri)

Meslek Grupları/Beceriler	Bireysel Beceri	İletişim Becerisi	Problem Çözme Becerisi	Sosyal Beceri	Teknik Beceri
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	1	5	3	4
Hizmet ve Satış Elemanları	3	2	1	4	5
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	3	2	1	4	5
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	3	2	1	4	5
Profesyonel Meslek Mensupları	1	2	5	4	3
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1	4	5	3	2
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	2	5	1	3	4
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	1	2	5	4	3
Yöneticiler	2	5	3	4	1
Genel Toplam	1	3	2	5	4

Kaynak: 2020 Yılı 3.Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

- ❖ Türkiye genelinde işletmelerin **%14,7'si** gelecek 3 ay içerisinde **mal ve hizmet üretiminin artacağını**, **%17,3'ü azalacağını** öngörürken, **%42,8'i bir değişim beklememektedir**. Bununla birlikte, işletmelerin **%25,2'si** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ Yine işletmelerin **%13,3'ü** gelecek 3 ay içerisinde **toplam istihdamın artacağını**, **%14,2'si azalacağını** öngörürken, **%48,4'ü bir değişim beklememektedir**. Bununla birlikte, işletmelerin **%24,1'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.
- ❖ İşletmelere istihdam ile mal ve hizmet üretimindeki 3 ay sonrası beklentileri sorulduktan sonra sektörlerine ilişkin genel bir değerlendirme yapmaları istenmiştir. Türkiye genelinde işletmelerin **%17,3'ü** gelecek 3 ay içerisinde **sektörlerin üretim ve istihdam bağlamındaki genel gidişatının daha iyi olacağını**, **%19,6'sı daha kötüye gideceğini** öngörürken, **%31,3'ü ise aynı kalacağını** beklemektedir. Bununla birlikte, işletmelerin **%31,8'i** ise konuya ilişkin olarak herhangi bir fikirlerinin olmadığını belirtmiştir.

Tablo 3: Sektörlere Göre Mal ve Hizmet Üretim Beklentisi

Ekonomik Faaliyet	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	18,9%	15,9%	42,8%	22,4%
Bilgi ve İletişim	17,4%	15,5%	47,4%	19,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	17,0%	18,8%	37,5%	26,7%
İnşaat	16,1%	16,0%	40,0%	27,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	14,4%	16,0%	45,1%	24,5%
Ulaştırma ve Depolama	12,9%	11,1%	47,8%	28,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	12,4%	20,9%	44,1%	22,6%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	11,8%	10,3%	55,6%	22,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	11,3%	13,9%	52,4%	22,5%
Eğitim	11,1%	26,5%	33,5%	29,0%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	10,3%	12,6%	49,3%	27,7%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9,3%	31,1%	35,0%	24,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	9,3%	17,2%	44,1%	29,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	9,2%	15,2%	47,4%	28,1%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	9,0%	7,4%	67,6%	16,1%
Gayrimenkul Faaliyetleri	8,9%	15,7%	50,6%	24,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	6,8%	31,1%	42,3%	19,9%
Genel Toplam	14,7%	17,7%	42,8%	25,2%

Kaynak: 2020 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablo 4: Sektörlere Göre Toplam İstihdam Beklentisi

Ekonomik Faaliyet	Artacak	Azalacak	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Bilgi ve İletişim	19,4%	10,1%	50,3%	20,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	17,0%	16,5%	44,5%	22,0%
İmalat	16,5%	12,1%	49,5%	21,9%
İnşaat	15,5%	16,1%	41,8%	26,6%
Eğitim	12,3%	22,4%	38,3%	27,0%
Gayrimenkul Faaliyetleri	11,8%	10,6%	56,7%	20,9%
Toptan ve Perakende Ticaret	11,7%	11,3%	53,8%	23,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	11,4%	16,3%	50,8%	21,5%
Ulaştırma ve Depolama	11,3%	11,1%	49,2%	28,5%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	11,1%	9,1%	54,5%	25,4%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	10,2%	14,6%	49,8%	25,3%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	9,6%	8,6%	63,0%	18,8%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	9,1%	25,7%	40,8%	24,3%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	9,0%	5,3%	71,0%	14,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	7,1%	14,7%	50,9%	27,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7,0%	12,0%	54,1%	26,8%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	6,4%	24,7%	45,6%	23,3%
Genel Toplam	13,3%	14,2%	48,4%	24,1%

Kaynak: 2020 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR

Tablo 5: İşletmelerin Faaliyet Gösterdikleri Sektörün Genel Gidişatından (İstihdam, Mal ve Hizmet Üretimi vb) Beklentisi

Ekonomik Faaliyet	Daha İyi Olacak	Daha Kötü Olacak	Aynı Kalacak	Fikrim Yok
Bilgi ve İletişim	22,3%	13,0%	36,4%	28,3%
İmalat	19,9%	18,0%	31,9%	30,2%
Toptan ve Perakende Ticaret	19,0%	17,0%	33,2%	30,8%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	18,5%	6,4%	43,8%	31,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	18,1%	24,4%	30,0%	27,4%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	18,1%	10,1%	42,8%	29,0%
İnşaat	17,6%	19,4%	29,9%	33,1%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	16,6%	21,7%	30,3%	31,4%
Gayrimenkul Faaliyetleri	16,2%	18,5%	34,6%	30,7%
Ulaştırma ve Depolama	14,9%	15,8%	33,2%	36,1%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	14,6%	12,8%	46,3%	26,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	13,3%	13,6%	36,8%	36,3%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	12,9%	19,3%	33,4%	34,4%
Eğitim	12,5%	30,9%	23,1%	33,4%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	12,2%	20,8%	32,4%	34,5%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	11,8%	32,0%	23,5%	32,7%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	11,2%	29,7%	28,5%	30,5%
Genel Toplam	17,3%	19,6%	31,3%	31,8%

Kaynak: 2020 Yılı 3. Çeyrek Açık İş İstatistikleri Araştırması, İŞKUR